

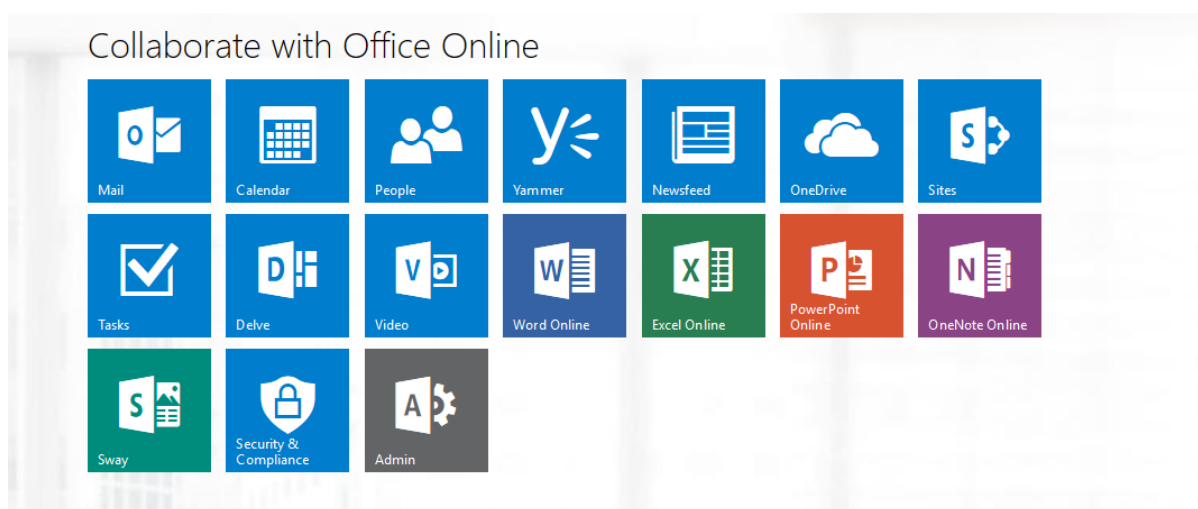
OFFICE 365 КАО ПЛАТФОРМА ЗА НАСТАВУ

Данас свако има неколико електронских адреса, налог на Skype-у, на Facebook-у или Google+ друштвеној мрежи, користи Dropbox или Google Drive... Ово је за приватне сврхе сасвим прихватљиво. Често и за мање компаније. Међутим, уколико у великом окружењу користите сервисе намењене појединачним корисницима, доћи ћете у ситуацију да имате „острва података“, међусобно неповезана, у којима је јако тешко наћи оно што вам треба. Такође, тешко је остварити неки вид контроле приступа

подацима, а врло брзо ћете доћи до лимита који постоје у бесплатним сервисима намењеним личној употреби.

Microsoft је, као један од највећих произвођача софтвера и сервиса, увидео тај проблем и понудио пакет Office 365. То је, како то Microsoft воли да каже, „свеобухватна платформа за колаборацију у великим окружењима“. Врло једноставно се може искористити као платформа за колаборацију наставника и ученика или професора и студената.

На почетку, треба разјаснити следеће – Office 365 није „онај“ Office који инсталирамо на рачунару, већ је то платформа која у себи садржи мноштво онлајн алата и платформи за колаборацију, обједињених под једним именом. Наравно, у неком од Office 365 пакета можете добити и верзију Office-а намењену инсталацији на десктоп или лаптоп рачунар, али је идеја Microsoft-а да на једном месту имате све – комуникациону платформу, сет канцеларијских апликација, платформу за складиштење података,

Слика 1. Приказ апликација доступних у оквиру академске Office 365 платформе

така... И да ускладиштеним подацима приступате користећи десктоп/лаптоп рачунар, таблет или мобилни телефон.

Оно што је посебно интересантно за образовне установе у Републици Србији, Office 365 платформа је потпуно бесплатна!

Како се регистровати?

Да бисте вашој школи или факултету обезбедили бесплатну претплату, потребно је обавити процес регистрације. На страници <https://products.office.com/sr-latnrs/academic/compare-office-365-education-plans> се налази регистрациона форма у коју, кроз три корака, треба уписати основне податке о кориснику, као што су име и презиме, пословна електронска адреса, број телефона, назив и величина организације и одабрати корисничко име ваше установе.

Процес регистрације је аутоматизован, те ћете, одмах по регистрацији, отпочети једномесечни пробни период, током којег можете тестирати Office 365 платформу. У том периоду, уколико сте задовољни функционалностима које платформа пружа, можете извршити „куповину“. Microsoft је за образовни сектор обезбедио повлашћену цену од нула долара по кориснику, било да су то запослени у академским установама (школама) или студенти (ђаци). Након тога, можете започети са коришћењем Office 365 у вашој установи.

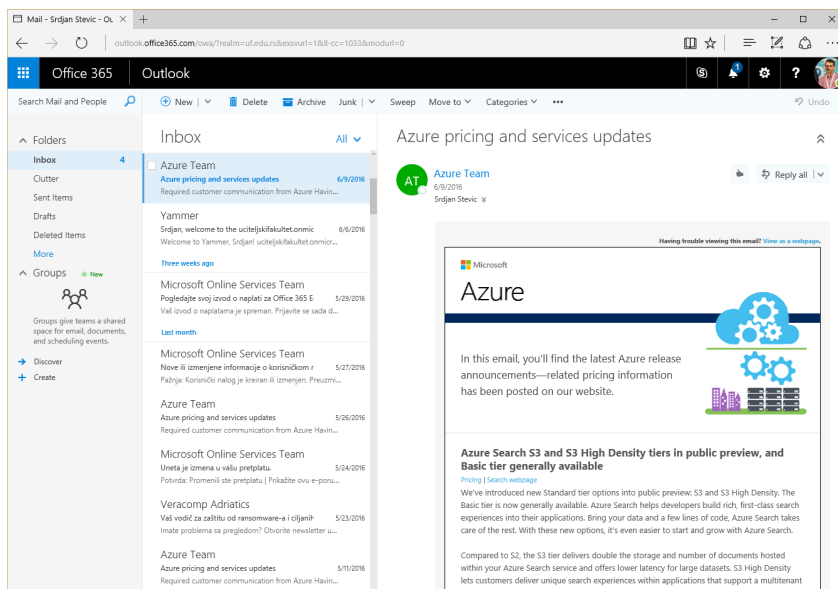
Олакшана електронска комуникација

Office 365 као платформу за електронску комуникацију користи *Exchange online*, прилагођену верзију сервера *Exchange*, који је један од најпопуларнијих сервера за размену електронске поште. Сваки корисник који има креиран налог у школском Office-у 365, на располагању има и мејл налог, а величина поштанског сандучета је импресивних педесет гигабајта, што практично значи да ученик током свог школовања може вршити преписку и складиштити мејлове без бојазни да ће се сандуче препунити и захтевати брисање/архивирање старе поште. Office 365 се може искористити као главни алат за електронску комуникацију између наставника и ђака. Потребно је да школски администратор креира налоге за све ђаке (студенте), а након тога ће наставници креира-

ти засебне дистрибуционе групе, чији су чланови ђаци њиховог разреда. Након тога, предметни наставници врло лако могу слати обавештења ученицима, наводећи као примаоца само жељену дистрибуциону групу.

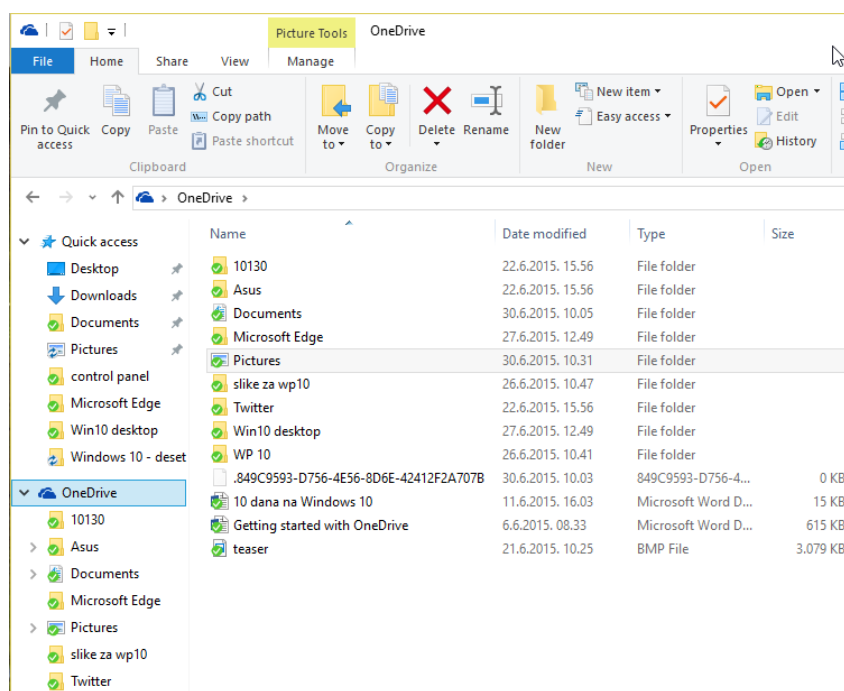
Централно складиштење фајлова

OneDrive for Business је алат за смештање података у облаку (Cloud Storage). Ускладиштене фајлове је могуће делити са колегама или ђацима, уз грануларну контролу права приступа. На пример, један наставник може поделити наставне материјале, уз опцију да их други наставници могу мењати или уређивати, док ђаци имају само право читања/преузимања. На тај начин се централно могу ускладиштити и делити разни наставни материјали, попут текстуалних фајлова, PowerPoint презентација.

Слика 2. Приказ мејл клијенџа.

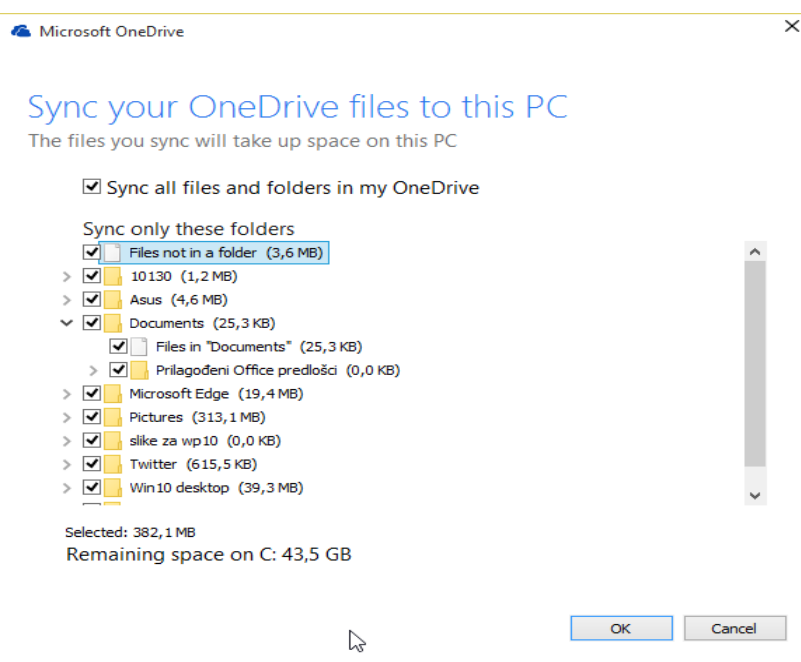
тација, PDF фајлова или видео-материјала. Будући да су корисници већ дефинисани у самој Office 365 платформи, одређивање права приступа је више него једноставно. Будући да је у оквиру *OneDrive for Business* сервиса доступан читав терабајт складишног простора, практично престаје потреба за коришћењем преносних или флеш дискова – једноставно знате да су сви подаци у облаку и не морате више бринути о томе да ли сте и када ископирали последњу верзију фајла или предавања. *OneDrive for Business* је интегрисан и са онлајн верзијама програма Word, Excel, PowerPoint и OneNote, тако да једним кликом можете отворити, на пример, Word фајл ускладиштен на OneDrive-у, а уз још један клик га можете и уредити и сачувати.

Слика 3. *OneDrive for Business*.

OneDrive клијент интегрисан у Windows 10 оперативни систем

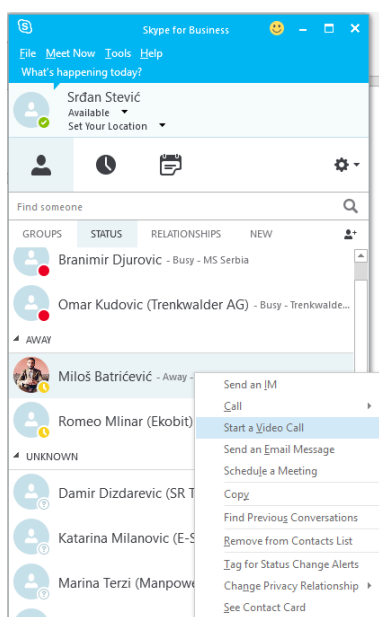
Поред складиштења фајлова у облаку, омогућава и синхронизовање података између више уређаја, било да су то десктоп или лаптоп рачунари, таблети или мобилни телефони. Тако, приступ подацима је могућ са било ког места и са било ког уређаја. Узевши у обзир ову опцију, *OneDrive* вам истовремено помаже у прављењу сигурносних копија, и то копија којима увек и са сваког места можете да приступите, без потребе за неким посебним подешавањем. *OneDrive sync* клијент је саставни део Windows-а 10, те је потребно само да се улогујете на свој Office 365 налог и да фајлове чувате у фолдеру „OneDrive“. Од тога тренутка ваши фајлови постају увек доступни, а

Слика 4. Избор фолдера и фајлова на *OneDrive* налогу и одабир ставки за синхронизацију са рачунаром.

ви савршено безбедни у случају губитка или квара вашег уређаја.

Видео-конференције

Слика 5. Skype for Business

Skype for Business (скраћено S4B) јесте алат намењен гласовној и видео-комуникацији. Функционише попут добро познатог Skype-а, с тим што је он намењен за коришћење у приватне сврхе, док је Skype for Business алат који је осмишљен за употребу у комплексним пословним окружењима, као што су мултинационални тимови, видео-конференције између саговорника или учење на даљину. Уз неколико додатака значајних за пословно окружење, S4B се претвара у прави центар за комуникацију са колегама и/или ђацима. Као што можете видети на слици, S4B омогућава да свом контакту пошаљете инстант поруку, електронску поруку, упутите гласовни

или видео-позив, али и да закажете састанак који ће бити уписан и у ваш и у календар вашег контакта. Сва инстант комуникација се чува у Microsoft Outlook-у и лако је доступна, те је врло брзо можете отворити, претражити или одштампати. У случају потребе, можете је и проследити у виду електронске поруке.

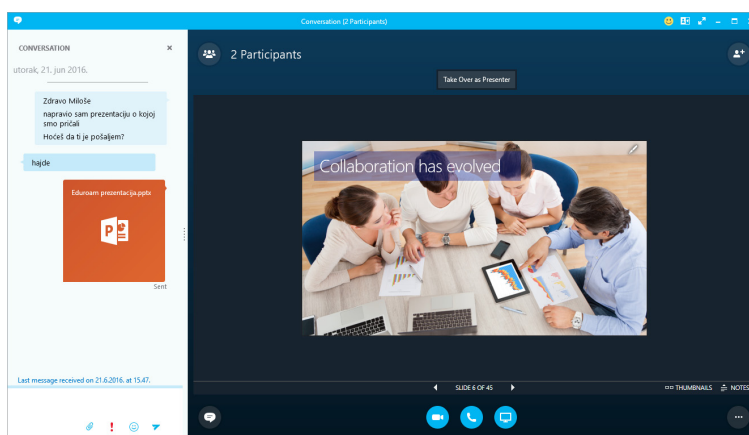
Skype for Business клијент

Када је реч о учењу на даљину, S4B показује своју пуну снагу. Можете креирати интернет адресу путем које ће се учесници прикључити презентацији/предавању. Након тога, предавач може са публиком „поделити“ читав свој екран, радну површину неког програма или покренути PowerPoint презентацију, чије слајдове и коментаре учесници могу видети. Предност предавања путем овог програма је то што корисници, током предавања, предавачу могу постављати питања или међусобно дискутовати, у оквиру чет (chat) сесије, притом не реметећи сам ток предавања или презентације. Као додат-

не алатке за предавање предавач може покренути белу таблу и писати по њој, уз истовремени приказ свим учесницима предавања, може покренути анкету, а за крај предавања или тематске целине, може искористити Q & A опцију, у којој учесници постављају питања на која предавач одговара тако што и остали учесници „часа“ могу видети одговор. Као додатни вид интеракције, предавач може покренути опцију гласања или поделити додатне материјале, као допуну предавању. На крају, ваља напоменути да свако предавање одржано путем S4B може снимити наставник и поставити на школски портал, чиме се ђацима омогућава поновни преглед или можда надокнада пропушеног часа.

Доступна је и Skype for Business апликација за све важније мобилне оперативне системе, као што су Android, Apple iOS или Windows Phone, па предавања можете пратити и уколико нисте за рачунаром.

На крају, треба напоменути да је кључна разлика између S4B и бесплатног Skype-а то што школ-

Слика 6. Skype for Business – изглед екрана у току предавања, PowerPoint презентација и чет прозор

ски администратор може подесити платформу тако да буде затворена, то јест да само ђаци и ученици који припадају школи буду видљиви једни другима, да комплетно отвори мрежу уз блокаду појединачних домена или да је ограничи тако да је могућа комуникација само са дозвољеним доменима, на пример, са још неком школом.

Yammer – Приватна друштвена мрежа

Facebook и Google+ су друштвене мреже које су већ годинама у употреби, било да се ради о употреби у приватне или пословне сврхе. Сам концепт друштвених мрежа је познат – регистрацијом на истој, добијате свој профил који уређујете, постављате профилну слику, проналазите друге кориснике и додајете их у своју контакт листу, а затим објављујете статусе, фотографије или се организујете у групе, сходно вашим интересовањима. Друштвене мреже су

дуго присутне и тешко је изумети неку опцију, а да она већ не постоји на некој од мрежа. Међутим, мрежа која је доступна у оквиру Office 365 претплате – зове се Yammer – јако је слична горе поменути, али уз једну битну разлику – Yammer је приватна мрежа, потпуно прилагођена употреби у пословном или едукативном окружењу. Како у оквиру Office 365 платформе већ имате дефинисане кориснике, довољно је само отворити мрежу која ће представљати вашу школу или факултет и након тога додавати друге кориснике у листу својих контаката и делити садржај са њима. Присутан је концепт централног тока информација (stream) у којем се виде ваше и објаве ваших контаката. Можете публиковати статус, јавну објаву, направити анкету или упутити јавну похвалу неком члану. Остали чланови могу коментарисати ваше објаве.

Уколико сте заузети, а ипак не желите да пропустите објаве у вашој мрежи, путем електронске по-

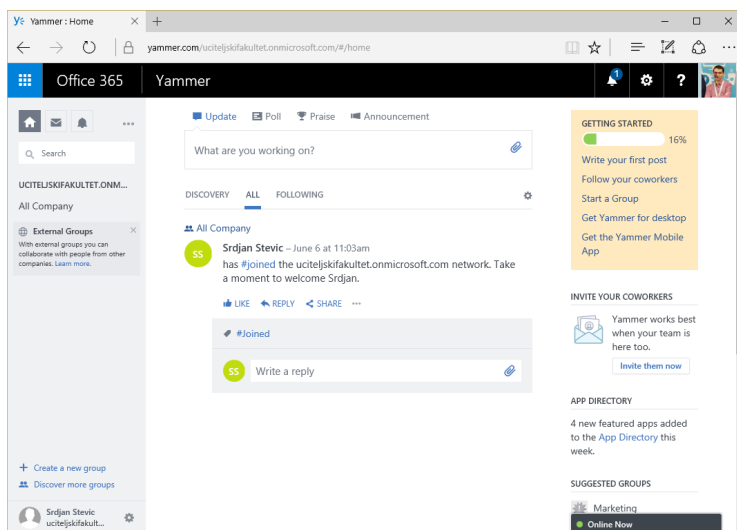
ште ће вам стизати дневни или недељни сажетак активности на Yammer-у.

Уместо закључка

За крај, важно је још једном поменути предности унифициране платформе за колаборацију: централна администрација корисничких налога, поједностављено креирање и ажурирање корисничких група, једноставно одређивање права приступа фајловима и лакоћа коришћења, будући да читава платформа подсећа на *Microsoft Office* алате, који су годинама стандард када је реч о програмима за канцеларијско пословање.

Уз све ово, ваља поновити и цену – све образовне институције у Републици Србији имају обезбеђену бесплатну претплату на Office 365. Додајући томе и *cloud computing* концепт, школе у овом случају имају врло мало или нимало улагања, а заузврат добијају моћну платформу за своје ђаке и студенте. Наравно, уколико школа или факултет већ имају локалну информатичку инфраструктуру, она се може повезати са Office 365 платформом и оформити „хибридно ИТ окружење“, али то није предуслов. Office 365 се може користити као потпуно независна платформа за повезивање ученика и наставника. Препорука за улагање би могла бити куповина засебног домена, на пример, *ImeSkole.edu.rs*, како би и школа и ученици добили прилагођене електронске адресе. Све остало већ имате.

Срђан М. Стевић
Универзитет у Београду,
Учитељски факултет

Слика 7. Yammer – изглед иочешној екрана